

نام و نام خانوادگی :

زمان آزمون :

پایه تحصیلی :

نام درس :

نام دبیر :

نام آموزشگاه :

عنوان آزمون : تست جغرافیا دهم انسانی درس تاریخ برگزاری ۱۴۰۴/۰۹/۲۱

۹

۱ کدام گزینه درباره نقش سکونتگاه‌ها به درستی بیان نشده است؟

- ۱ امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.
- ۲ نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آنها منعکس می‌شود.
- ۳ نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر نمی‌کند و تکامل و توسعه می‌یابد.
- ۴ نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود.

۲ هریک از سکونتگاه‌های زیر، به چه شکلی دیده می‌شوند؟

الف) روستایی که در دامنه‌ی یک کوه استقرار یافته است.
ب) شهری که در دوره‌های مختلف گسترش پیدا کرده است.

- ۱ پلکانی - ترکیبی
- ۲ پراکنده - ترکیبی
- ۳ پلکانی - شعاعی
- ۴ پراکنده - شعاعی

۳ روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری پدیده‌های جغرافیایی چه عاملی را پدید می‌آورد؟

- ۱ سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.
- ۲ چشم‌انداز جغرافیایی را پدید می‌آورد.
- ۳ باعث به وجود آمدن مکان‌های جدید می‌شود.
- ۴ روابط متقابل پدیده‌ها را با یک‌دیگر نشان می‌دهد.

۴ هر یک از شهرهای «پیرانشهر»، «اراک»، «تبریز» و «اصفهان» به ترتیب دارای چه نقشی هستند؟

- ۱ صنعتی - اداری - دانشگاهی - دانشگاهی
- ۲ نظامی - صنعتی - دانشگاهی - صنعتی
- ۳ نظامی - اداری - ارتباطی - صنعتی
- ۴ صنعتی صنعتی - ارتباطی - دانشگاهی

۵ پیامدهای مثبت و منفی ناشی از مهاجرت معکوس را مورد بررسی قرار دهید.

۶ چرا آب در هر مکان، عامل مهمی است؟

۷ کدام گزینه، به ترتیب با شکل سکونتگاه‌های روستایی در «منطقه ساحلی استان گیلان» و «امتداد مسیر رود کارون در استان خوزستان» مطابقت دارد؟

- ۱ خطی - طولی
- ۲ پلکانی - خطی
- ۳ طولی - پراکنده
- ۴ پلکانی - میدانگاهی

۸ کدام شهرهای ایران در سال ۱۳۸۵ جزء کلان شهرها بودند؟

- ۱ قم - کرج
- ۲ اهواز - شیراز
- ۳ اهواز - اصفهان
- ۴ شیراز - تبریز

۹ علت اینکه برخی شهرها شکل ترکیبی دارند، چیست و شکل شهر همدان کدام است؟

- ۱ کارکردهای مختلف - شطرنجی
- ۲ کارکردهای مختلف - شعاعی
- ۳ گسترش شهر در دوره‌های مختلف - شطرنجی
- ۴ گسترش شهر در دوره‌های مختلف - شعاعی

۱۰ کدام گزینه در مورد نقش سکونتگاه در ایران درست نیست؟

- ۱ امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارد و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.
- ۲ نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آن منعکس می‌شود.
- ۳ نقش سکونتگاه‌ها براساس وضع آب و خاک و شیب زمین تعیین می‌شود.
- ۴ ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.

۱۱ چه عواملی، در گسترش سکونتگاه‌ها در ایران اثر می‌گذارد؟

- ۱ فشار جنب حاره‌ای
- ۲ عرض‌های جغرافیایی
- ۳ ارتفاع از سطح دریا
- ۴ شرایط جغرافیایی مناسب

۱۲ کدام عامل به تدریج باعث تغییر شکل سکونتگاه‌ها شده است؟

- ۱ مهاجرت از روستا به شهر
- ۲ مهاجرت معکوس
- ۳ افزایش جمعیت
- ۴ موقعیت جغرافیایی

۱۳ کدام گزینه، کلان‌شهرهای ایران را به درستی نشان می‌دهد؟

- ۱ مشهد - اصفهان - سمنان
- ۲ شیراز - اهواز - کرمانشاه
- ۳ کرج - شیراز - تبریز
- ۴ اصفهان - تبریز - گیلان

۱۴ کدام دو عبارت در رابطه با سکونتگاه‌ها درست هستند؟

- الف) بین عوامل شکل‌گیری سکونتگاه‌ها آب‌وهوا بیشترین اهمیت را دارد.
 - ب) افزایش جمعیت در سکونتگاه‌های روستایی، زمینه‌ساز ایجاد شهرهای اولیه شد.
 - ج) عوامل طبیعی و انسانی در شکل‌گیری سکونتگاه‌ها نقش داشته است.
 - د) عامل خاک در شکل‌گیری سکونتگاه‌ها نیز مؤثر است.
 - هـ) با ساکن شدن انسان در یک مکان، اولین سکونتگاه به نام شهر پدید آمد.
- ۱ «الف» و «ب» ۲ «ب» و «ج» ۳ «د» و «ه» ۴ «الف» و «ه»

۱۵ با توجه به تغییرات جمعیتی سکونتگاه‌های ایران و پیدایش شهرهای پرجمعیت، چند مورد از گزینه های زیر نادرست می‌باشد؟

- الف) از حدود سال ۱۳۶۵ بیش از ۵۰٪ از جمعیت کشور در شهرها زندگی می‌کنند.
- ب) به تدریج اصفهان و شیراز از نظر کلان شهر بودن، رتبه سوم و ششم را دارند.
- ج) از نتایج افزایش جمعیت، می‌توان به تغییر شکل تدریجی سکونتگاه‌ها اشاره کرد که به ویژه در چهار دهه اخیر صورت پذیرفته است.
- د) در ایران به شهرهایی که جمعیت بیش از یک میلیون نفر داشته باشند، کلان شهر می‌گویند که براساس گزارش مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۰، ۸ کشور از مصادیق آن به شمار می‌آیند.
- و) از نارسایی‌های شهرهای بزرگ می‌توان به آلودگی هوا اشاره کرد که باعث شده است شمار بیماران تنفسی تا ۶۰ درصد افزایش یابد و علاوه بر این طی چند دهه اخیر، قیمت مسکن را به صورت فزاینده‌ای افزایش داشته است.
- هـ) از نتایج رشد سریع جمعیت می‌توان به تأسیس شهرداری اشاره کرد که دلالت بر تبدیل نقاط روستایی به شهری دارد.

- ۱ چهار ۲ سه ۳ دو ۴ پنج

۱۶ همهٔ موارد کدام گزینه از اجرای سکونتگاه‌های روستایی است و شهر بر طبق گزارش مرکز آمار ایران در سال ۱۳۵۹ به چه سکونتگاه‌هایی گفته می‌شود؟

- ۱ کاشانه‌ها، مساجد، شبکه معابر، مکان‌های تفریحی - سکونتگاه‌های بالای ۱۰ هزار نفر
- ۲ چراگاه‌ها، مکان‌های عمومی، مزارع، شبکه معابر - سکونتگاه‌های دارای شهرداری
- ۳ باغ‌ها، مکان‌های عمومی، مساجد، میدان‌ها، شبکه معابر یا راه‌ها - سکونتگاه‌های بالای ۱۰ هزار نفر
- ۴ کاشانه‌ها - خیابان‌ها، میدان‌ها، بازار و مراکز درمانی - سکونتگاه‌های دارای شهرداری

۱۷ کدام شهرها در ایران نقش صنعتی دارند؟

- ۱ تبریز - تهران
- ۲ اصفهان - اراک
- ۳ هرمزگان - اهواز
- ۴ قزوین - زنجان

۱۸ کدام شهر در زمان ساسانیان از اهمیت ارتباطی بالایی برخوردار بود؟

- ۱ بخارا
- ۲ بیشاپور
- ۳ شوش
- ۴ سمرقند

۱۹ در کدام عرض‌های جغرافیایی ایران، تعداد شهرها «بسیار کم» است؟

- ۱ ۲۰ تا ۲۵ درجه
- ۲ ۲۵ تا ۳۰ درجه
- ۳ ۳۰ تا ۳۵ درجه
- ۴ ۳۵ تا ۴۰ درجه

۲۰ کدام سکونتگاه قدیمی‌ترین نوع سکونتگاهی است که در ایران شناخته شده و کدام عامل زمینه‌ساز این شیوهی زندگی شده است؟

- ۱ عشایری - رشته‌کوه‌های زاگرس و البرز و دشت‌های مجاور
- ۲ عشایری - وجود رودها و دریا‌های خزر و خلیج فارس
- ۳ روستایی - رشته‌کوه‌های زاگرس و البرز و دشت‌های مجاور
- ۴ روستایی - وجود رودها و دریا‌های خزر و خلیج فارس

۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود. امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند. نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آنها منعکس می‌شود. ممکن است نقش سکونتگاه در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.

۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. روستاهایی که در دامنه‌ی یک کوه استقرار یافته‌اند، شکل متمرکز و پلکانی دارند. شهرهایی که در دوره‌های مختلف گسترش پیدا کرده‌اند، شکل ترکیبی دارند.

۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در هر مکان پدیده‌های مختلفی هستند که بر یکدیگر تأثیر گذاشته و به نوبه‌ی خود از هم تأثیر می‌پذیرند؛ به‌طور مثال یک روستا را درنظر بگیرید که خاک، آب، سرمایه و نیروی انسانی آن بر نوع اشتغال آن اثر می‌گذارد و بالعکس. این روند تأثیرگذاری و تأثیرپذیری به صورت جریانی پیوسته در مکان ادامه دارد و سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.

۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
پیرانشهر ← نظامی
اصفهان و اراک ← صنعتی
تبریز ← دانشگاهی

۵

۶ تمایل انسان به کار کشاورزان و ساکن شدن به صورت دائم در مکان

۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در مناطق ساحلی یا در امتداد یک رود با سکونت‌گاه‌های خطی یا طولی روبه‌رو هستیم.

۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در سال ۱۳۸۵، اصفهان، کرج، شیراز و تبریز کلان شهر بودند، زیرا جمعیت ۱ میلیون نفر به بالا داشتند، ولی قم و اهواز جمعیتی زیر ۱ میلیون نفر داشتند و جزء کلان‌شهر نبودند.

۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برخی از شهرها شکل ترکیبی دارند، این شهرها در دوره‌های مختلف گسترش پیدا کرده‌اند. به همین دلیل شکل این شهرها از نوع ترکیبی است. شهر همدان شکل شعاعی دارد.

۱۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نقش سکونتگاه‌ها براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود.

۱۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شرایط جغرافیایی (طبیعی و انسانی) مناسب، در گسترش سکونتگاه‌ها اثرگذار است.

۱۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۱۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۱۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. • بررسی قسمت‌های نادرست:

قسمت «الف»: بین عوامل شکل‌گیری سکونتگاه‌ها، آب بیشترین اهمیت را دارد.

قسمت «ه»: با ساکن شدن انسان در یک مکان، اولین سکونتگاه‌ها به نام روستا پدید آمد.

۱۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت‌های ناردست:

الف) از حدود سال ۱۳۶۰، بیش از ۵۰ درصد جمعیت کشور در شهرها زندگی می‌کنند.

ج) در سه دهه اخیر، ایران شاهد تغییرات زیادی در جمعیت و ظاهر سکونتگاه‌های خود بوده است.

و) طی یک دهه گذشته، رشد قیمت مسکن، شتاب فزاینده‌ای داشته است.

۱۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اجرای سکونتگاه‌های روستایی شامل خانه‌ها، مزارع، چراگاه‌ها، باغ‌ها، مکان‌های عمومی، مساجد، میدان‌ها و شبکه معابر یا راه‌هاست. اجرای سکونتگاه‌های شهری اغلب شامل کاشانه‌ها، خیابان‌ها، میدان‌ها، مکان‌های آموزشی و تفریحی، دانشگاه‌ها، بازار و مراکز درمانی است. در سال ۱۳۵۹ طبق گزارش مرکز آمار ایران منظور از شهر هر یک از نقاط جغرافیایی است که دارای مصوبه هیئت دولت بوده و دارای شهرداری باشد.

۱۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شهرهای اصفهان و اراک به دلیل وجود کارخانه‌های مهم و متعدد، نقش صنعتی دارند.

۱۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شهر باستانی بیشاپور که در شمال غربی کازرون قرار دارد، در زمان ساسانیان از اهمیت ارتباطی مهمی در ایران برخوردار بود.

۱۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در عرض‌های جغرافیایی ۲۵ تا ۳۰ درجه ایران، ۳۹۸ شهر وجود دارد.

۲۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قدیمی‌ترین نوع سکونتگاه که در ایران شناخته شده است، سکونتگاه عشایری است. در ایران، وجود رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس و دشت‌های مجاور اوضاع مساعدی برای این شیوه‌ی زندگی فراهم آورده است.

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴

